

BUDOWA ZDANIA POJEDYNCZEGO

Zdanie pojedyncze to wypowiedzenie, które zawiera jedno orzeczenie.

Zanie pojedyncze nierozwinięte to wypowiedzenie składające się z podmiotu i orzeczenia
np. **Marta pisze.**

lub z samego orzeczenia np **Pisze.**

Zdanie pojedyncze rozwinięte to wypowiedzenie składające się orzeczenia podmiotu i określeń(przynajmniej jednego)

podmiot	orzeczenie	określenie	określenie
Marta	pisze	długi	list

ORZECZENIE – to część zdania, która oznacza czynność lub stan , lub właściwość tego , na co wskazuje podmiot.

Odpowiada na pytania: co robi? co się z nim dzieje ? w jakim jest stanie?

Najczęściej wyrażane jest osobową formą czasownika.

PODMIOT- to część zdania nazywająca osoby , zwierzęta, przedmioty, zjawiska, o których czynności mówimy na podstawie orzeczenia.

Odpowiada na pytania: kto? co?

podmiot	orzeczenie	
Mama	myje	naczynia.

ZWIĄZEK – nazywamy grupę wyrazów, z których jeden jest wyrazem określanym (**nadrzędnym**) a drugi określającym (**podrzędnym**)

Nadrzędny(określany)		podrzędny(określający)
ukazują	(co?)	wzór
wzór	(czego?)	rycerza
rycerza	(jakiego?)	średniowiecznego

Orzeczenie i podmiot tworzą w zdaniu **związek główny**. Pozostałe związki nazywamy związkami **pobocznymi**.
np.

określenie	określenie	podmiot	orzeczenie	określenie
Jutro	rano	Kasia	pójdzie	do szkoły.

Kasia pójdzie – **związek główny**

Pójdzie(kiedy?) rano – **poboczny**

Pójdzie (gdzie?)do szkoły – **poboczny**